

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 885/2016-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 13. decembra 2016 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], pre namietané porušenie jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 16 Co 302/2016-128 z 30. júna 2016 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 17. októbra 2016 sa [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), domáhal vydania nálezu, ktorým by ústavný súd vyslovil porušenie jeho v záhlaví označených základných práv a slobôd uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej

len „krajský súd“) č. k. 16 Co 302/2016-128 z 30. júna 2016 a ktorým by napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

2. Predmetom napadnutého konania bolo rozhodovanie krajského súdu o odvolaní ■■■■■■■■■■ (ďalej len „odporkyňa“) proti druhému výroku uznesenia Okresného súdu Žiar nad Hronom (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4 C 394/2015-108 z 15. apríla 2016, ktorým rozhodol, že *„Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania“*. Napadnutým uznesením krajský súd zmenil druhý výrok uznesenia okresného súdu tak, že zaviazal sťažovateľa nahradiť odporkyňi trovy prvostupňového konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 1 016,11 €, ako aj trovy odvolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia v sume 258,36 € na účet jej právneho zástupcu, ktoré vychádzajúc z obsahu súdneho spisu považoval ako účelne vynaložené na bránenie subjektívneho práva odporkyne. Pre úplnosť treba uviesť, že okresný súd prvým výrokom uvedeného uznesenia, ktorý žiadna z procesných strán odvolaním nenapadla, zastavil konanie o návrhu sťažovateľa, ktorým sa od odporkyne domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 38 538,09 €, pre nezaplatenie súdneho poplatku. Vo vyjadrení k odvolaniu odporkyne sťažovateľ (okrem iného) uviedol, že *„žalobu považuje naďalej za dôvodne podanú“*.

3. Sťažovateľ s uvedenými závermi krajského súdu nesúhlasí a v sťažnosti namieta, že napadnuté uznesenie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci, pretože krajský súd na zistený skutkový stav aplikoval nesprávnu právnu normu, t. j. § 146 ods. 2 prvú vetu Občianskeho súdneho poriadku (účinného do 30. júna 2016, ďalej aj „OSP“), a nie § 146 ods. 1 písm. c) OSP. Uvádza, že návrh podal v dôsledku obavy premlčania uplatneného nároku, a keďže okresný súd nevyhovел jeho návrhu na oslobodenie od platenia súdneho poplatku, nebolo v jeho *„finančných možnostiach“* tento poplatok uhradiť a ani ovplyvniť procesný postup okresného súdu, ktorý ešte *„pred uhradením súdneho poplatku“* návrh sťažovateľa zaslal odporkyňi na vyjadrenie. Podľa názoru sťažovateľa krajský súd postupoval extrémne formalisticky v rozpore so zásadou materiálneho právneho štátu a so všeobecne ponímanou zásadou spravodlivosti, čo založilo aj porušenie jeho v záhlaví označených základných práv a slobôd.

II.

4. Právomoc ústavného súdu konať a rozhodovať o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, je kvalifikovaná princípom subsidiarity, v zmysle ktorého ústavný súd o namietaných zásahoch rozhoduje len v prípade, že je vylúčená právomoc všeobecných súdov, alebo v prípade, že účinky výkonu tejto právomoci všeobecnými súdmi nie sú zlučiteľné so súvisiacou ústavnou úpravou alebo úpravou v príslušnej medzinárodnej zmluve. Zásada subsidiarity reflektuje okrem iného aj princíp minimalizácie zásahov ústavného súdu do právomoci všeobecných súdov, ktorých rozhodnutia sú v konaní o sťažnosti preskúmané (IV. ÚS 303/04). V súvislosti s tým ústavný súd opakovane judikuje, že pri uplatňovaní tejto právomoci nie je jeho úlohou zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05). Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť predmetom kontroly zo strany ústavného súdu len vtedy, ak by ním vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02, II. ÚS 231/04).

5. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd

(každý) návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

6. Ústavný súd konštatuje, že „spor“, v súvislosti s ktorým sa sťažovateľ uchádza o ústavnú ochranu, sa týka zaplatenia trov prvostupňového konania odporkyni v sume 1 016,11 €, ako aj trov odvolacieho konania odporkyni v sume 258,36 € v dôsledku zastavenia konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za návrh sťažovateľom v zmysle § 146 ods. 2 OSP. Sťažovateľ s tým nesúhlasí a tvrdí, že krajský súd mal rozhodnúť podľa § 146 ods. 1 písm. c) OSP a vzhľadom na výsledok konania žiadnemu z účastníkov trov konania nepriznať.

7. Obsahom práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je *ratione materiae* aj právo na rozhodnutie o trovách konania, resp. o náhrade trov konania v súlade so zákonom. Práva na súdnu ochranu a v jeho rámci náhrady trov súdneho konania sa možno domáhať len spôsobom a v medziach zákona, ktorý upravuje podmienky na jej priznanie (čl. 51 ods. 1 ústavy). V súvislosti s nastolenou problematikou ústavný súd stabilne judikuje, že iba celkom výnimočne podrobnejšie preskúmava rozhodnutia všeobecných súdov o trovách konania. Problematika náhrady trov konania by totiž mohla dosiahnuť ústavnoprávny rozmer len v prípade extrémneho vybočenia z pravidiel upravujúcich toto konanie, k čomu by mohlo dôjsť najmä na základe takej interpretácie a aplikácie príslušných ustanovení zákona, ktorá by v sebe zahŕňala črty svojvôle (*mutatis mutandis* IV. ÚS 170/08, IV. ÚS 248/08, II. ÚS 64/09, IV. ÚS 182/09).

8. Ústavný súd na rozdiel od sťažovateľa nepovažuje právne závery napadnutého uznesenia krajského súdu za nepreskúmateľné alebo arbitrárne, keďže z tohto rozhodnutia vyplýva dostatok právne relevantných argumentov odôvodňujúcich ním prijaté rozhodnutie. Preskúmaním napadnutého uznesenia ústavný súd dospel k záveru, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné zákonné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval ústavne súladným spôsobom, jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné. Krajský súd primerane rozumným a v okolnostiach veci postačujúcim spôsobom reflektoval na sťažovateľom vznesené argumenty, ktoré uplatnil vo svojom vyjadrení k odvolaniu odporkyne, na prerokovaný prípad aplikoval relevantné hmotnoprávne a procesnoprávne ustanovenia v tom čase účinných všeobecne záväzných právnych predpisov a svoje rozhodnutie o zmene druhého výroku uznesenia okresného súdu presvedčivo a náležite odôvodnil. Možno teda uzavrieť, že čo sa týka náhrady trov prvostupňového konania, ako aj odvolacieho konania krajský súd zodpovedal všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, ktorej sa účastníci pred ním domáhali.

9. Aj v súčasnosti účinná zákonná úprava náhrady trov súdneho konania podľa § 251 a nasl. zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „Civilný sporový poriadok“) vychádza zo zásady úspechu tej-ktorej strany vo veci, resp. v spore, ako esenciálneho kritéria priznania náhrady trov konania, pričom za trovy konania pokladá všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré museli byť stranou nevyhnutne vynaložené na riadne uplatňovanie alebo bránenie jej subjektívneho práva na príslušnom súde.

10. Skutočnosť, že sťažovateľ sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, II. ÚS 75/08) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok.

11. Ústavný súd zároveň poukazuje na to, že súčasťou jeho ustálenej judikatúry je aj právny názor, že ak Občiansky súdny poriadok prostredníctvom § 238 ods. 5 OSP (účinného do 30. júna 2016) a Civilný sporový poriadok prostredníctvom § 422 (účinného od 1. júla 2016) vylučuje u bagatel'ných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi, bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva (IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 94/2014, I. ÚS 134/2016, III. ÚS 25/2016, III. ÚS 746/2016). Aj preto ústavný súd v prípadoch, keď sťažnosť smeruje proti rozhodnutiu orgánu verejnej moci, v ktorom ide zjavne o bagatel'nú sumu, poskytuje ústavnoprávnu ochranu sťažovateľom len v celkom výnimočných prípadoch, ak sťažnosť signalizuje, že došlo k zásahu do základných práv alebo slobôd v mimoriadne závažnom rozsahu, resp. intenzite (IV. ÚS 414/2010, IV. ÚS 79/2011, IV. ÚS 251/2011, IV. ÚS 717/2013).

12. Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade niet žiadnej spojitosti medzi napadnutým uznesením krajského súdu a namietaným porušením základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, preto sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. decembra 2016